

12.3.2020

Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viite: Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö VN/8524/2019, LVM028:00/2019

Puolustusministeriön lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun valtioneuvoston asetuksen (434/2018) muuttamiseksi

Liikenne- ja viestintäministeriö on 12.2.2020 päivätyllä lausuntopyynnöllään pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa otsikon asiasta. Puolustusministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua ja antaa lausunnon koko puolustushallinnon osalta. Puolustusministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Puolustusministeriön hallinnonalalla Puolustusvoimissa annetaan vuosittain perustason ammattipätevyyskoulutusta (280 h) ja perustason ammattipätevyyskoulutusta nopeutettuna (140 h) noin 3000 koulutettavalle. Vastaavasti muut koulutusta antavat tahot antavat koulutusta noin 2500 koulutettavalle. Puolustusvoimat on siis suurin ammattipätevyyskoulutuksen antaja Suomessa.

Puolustusvoimissa on 10 hyväksyttyä koulutuskeskusta, jotka antavat ammattipätevyyskoulutusta alla kuvatulla tavalla samanaikaisesti. Nykyisellä Puolustusvoimissa käytössä olevalla perustason ammattipätevyyden koulutusmallilla ja siihen kuuluvalla kokeella koulutusta annetaan koulutuskeskuskohdaisesti 5-7 kurssilla saapumiserää kohti ja kurssivahvuudet ovat keskimäärin on noin 40-50 koulutettavaa.

Puolustusministeriö esittää seuraavia muutoksia asetusehdotukseen, jotta koevaihtoehto olisi mahdollista hyödyntää Puolustusvoimissa:

1 § Perustason ammattipätevyyskoulutus ja siihen liittyvä koe

Esitetään lisättäväksi kolmanteen momenttiin:

Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän ja muiden liikenteen palveluista annetun lain 193 §:n mukaisten toimivaltaisten viranomaisten hyväksymän koulutuskeskuksen on annettava opiskelijalle todistus säädetyn koulutuksen suorittamisesta. Todistus annetaan Liikenne- ja viestintäviraston lomakkeella tai muiden liikenteen palveluista annetun lain 193 §:n mukaisten toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä lomakkeella ja se on esitettävä viraston vastuulla järjestettyyn kokeeseen ilmoittauduttaessa.

Esitetyt lisäykset selventäisivät käytäntöjä muiden toimivaltaisten viranomaisten osalta.

2 a § Perustason ammattipätevyyskoe

12.3.2020

Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö

Esitetään lisättäväksi ensimmäiseen momenttiin:

Perustason ammattipätevyyskoe tulee suorittaa kerralla muussa kuin liikenteen palveluista annetun lain 33 §:n 1 momentissa tarkoitettussa ammatillisessa koulutuksessa ja *Puolustusvoimien antamassa koulutuksessa*. Ammattipätevyyskokeen saa kuitenkin suorittaa enintään kahdelle peräkkäiselle päivälle jaetussa koetilaisuudessa, joita voidaan tauottaa kokeen järjestämissuunnitelmassa esitetyllä tavalla. Ammattipätevyyskoe suoritetaan suomeksi tai ruotsiksi. Tulkin käyttö kokeessa on kielletty.

Esitetty muutos mahdollistaisi perustason ammattipätevyyskokeen suorittamisen samalla tavalla kuin ammatillisessa koulutuksessa ja palvelisi siten Puolustusvoimien antamaa koulutusta parhaiten. Se mahdollistaisi koevaihtoehdon hyödyntämisen parhaalla mahdollisella tavalla Puolustusvoimissa ja ottaisi huomioon koulutettavien määrän ja koulutukseen käytettävissä olevan aikaikkunan.

Esitetään lisättäväksi kolmanteen momenttiin:

Liikenne- ja viestintäviraston *hyväksymän* perustason ja *muiden liikenteen palveluista annetun lain 193 §:n mukaisten toimivaltaisten viranomaisten hyväksymän* ammattipätevyyskokeen järjestäjän on annettava ammattipätevyyskokeen suorittajalle päätös Liikenne- ja viestintäviraston lomakkeella tai *muiden liikenteen palveluista annetun lain 193 §:n mukaisten toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä lomakkeella* kokeen tai sen osan suorittamisesta.

Esitetyt lisäykset selventäisivät käytäntöjä muiden toimivaltaisten viranomaisten osalta.

Lisäksi esitetään, että Puolustusvoimien antamassa koulutuksessa teoriakoe voitaisiin jakaa enintään neljään tunnin jaksoon ehdotetun kahteen jaksoon jakamisen sijasta.

Lisäksi puolustusministeriö toteaa vahvan sähköisen tunnistautumisen osalta, että Puolustusvoimien antamassa koulutuksessa teoriakokeet otettaisiin vastaan Puolustusvoimien tutkintojärjestelmällä. Kokeeseen tulijat tunnetaan ja tunnistetaan muutenkin. Kaikki ovat varusmiespalvelusta suorittavia tai palkattua henkilöstöä. Henkilöt tunnistetaan lisäksi ajokortin tai henkilötodistuksen avulla. Kokeessa ei ole Puolustusvoimien ulkopuolisia henkilöitä. Osa joukko-osastoista sijaitsee syrjäisellä paikalla ja huonojen yhteyksien johdosta kirjautumisessa saattaisi ilmetä ongelmia.

11 a § Perustason ammattipätevyyden simulaattorivaatimukset

"Korkeatasoinen ja laaja näkyvä" olisi määriteltävä tarkemmin. Esimerkiksi näkymän pitäisi muuttua ajonopeuden mukaan.

13 § Kokeen arvioijaa ja vastaavaa johtajaa koskevat vaatimukset

Esitetään lisättäväksi uusi kolmas momentti:

Puolustusvoimissa suoritettavassa perustason ammattipätevyyskokeessa tulee olla vähintään yksi ensimmäisen momentin mukainen pätevyudet

12.3.2020

Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö

omaava arvioija. Kokeesta vastaavalla johtajalla vaaditaan 10 §:ssä mainitut perustason ammattipätevyyskoulutuksen opetuksesta vastaavan johtajan pätevyudet.

Vaatus opettajan pedagogisten opintojen suorittamisesta on Puolustusvoimille merkittävä haaste, sillä kokeesta vastaavana johtajana tulisi toimimaan peruskoulutettu sotilashenkilö, jolta suoritettavat opinnot tässä tarkoitettussa muodossa puuttuisivat.

Esitetty tapa mahdollistaisi sen, että Puolustusvoimissa ei tarvitsisi olla erikseen perustason ammattipätevyyskoulutuksen opetuksesta vastaavia johtajia ja perustason ammattipätevyyskokeesta vastaavia johtajia, vaan opetuksesta vastaava johtaja voisi samalla toimia myös kokeesta vastaavana johtajana.

Asetusluonnoksesta poiketen esitetään, että Puolustusvoimissa ei tarvittaisi kuin yksi kokeen arvioija, jolla on kokeen arvioijan pätevyys. Vaatus kahdesta kokeen arvioijasta, joista toisella tulisi olla kokeesta vastaavan johtajan pätevyys on Puolustusvoimien näkökulmasta käytännössä mahdoton toteuttaa huomioiden koulutusvolyymit ja sitä kautta Puolustusvoimien toiminnassa tarvittava kokeen arvioijien lukumäärä sekä käytettävissä oleva ammattipätevyyskoulutuksessa oleva ajoneuvokalusto

Esitetyllä tavalla Puolustusvoimissa ei tarvittaisi useita kokeesta vastaavia johtajia joukko-osastokohtaisesti. Tällä edesautettaisiin sitä, että Puolustusvoimat voisi hyödyntää koevaihtoehtoa antamassaan koulutuksessa.

Lopuksi

Puolustusministeriö huomauttaa, että erivapauksia oltaisiin antamassa koemallissa ammatillisen koulutuksen järjestäjille. Lisäksi pedagogisen pätevyuden omaavia henkilöitä kokeiden arvioijaksi löytyy lähinnä näiden oppilaitosten henkilökunnasta. Nämä oppilaitokset eivät kuitenkaan kouluta vuositasaan kuin noin 500 henkilöä ammattipätevyyteen.

Ellei tässä lausunnossa esitettyjä perusteluja oteta asetuksen valmistelussa huomioon, Puolustusvoimat ei pysty resurssiensa puitteissa hyödyntämään koevaihtoehtoa antamassaan kuljettajakoulutuksessa.

Puolustusministeriö esittää, että edellä esitettyjen perusteluiden johdosta järjestettäisiin vielä erillinen kuulemistilaisuus asiasta liikenne- ja viestintäministeriön ja puolustushallinnon edustajien välillä.

Lainsäädäntöjohtaja

Jenni Herrala

Esittelijä

Katariina Kuhanen

12.3.2020

Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö

Jakelu Liikenne- ja viestintäministeriö

Tiedoksi Kansliapäällikkö
PLM HO osastopäällikkö
PLM turvallisuusyksikkö
Pääesikunta

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi